

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 326

van **FREYA PERDAENS**

datum: 31 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Afvalinzameling - Afvalstromen van particuliere gebruikers (2)

Op 12 december 2019 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 191) over de afvalstromen van particuliere gebruikers.

In haar antwoord deelde de minister mee dat het Uitvoeringsplan Huishoudelijk Afval en Gelijkaardig Bedrijfsafval 2016-2022 elke gemeente verplicht om volgende fracties afzonderlijk in te zamelen op het recyclagepark: papier en karton, snoeihout, grofvuil (vernoemd als groot restafval in de vraag), textiel, AEEA (elektrische en elektronische apparaten), metalen, hout (type A en B), vlakglas, harde kunststoffen, klein gevaarlijk afval (kg), frituurvet- en olie, zuiver steenpuin, ander bouw- en sloopafval, hechtgebonden asbest, boomstronken en fijn tuinafval. Het staat de gemeente vrij om meer fracties in te zamelen dan deze stromen, wat in de praktijk meestal ook het geval is. Plastic folies en herbruikbare spullen zijn bijvoorbeeld geen verplichte fracties.

Daarnaast kreeg ik ook de cijfers van de jaren 2015 tot en met 2018 over de verschillende afvalstromen, waaruit het aantal kilogram ingezameld afval per inwoner werd meegedeeld. Daarin zaten enkele interessante gegevens, waarover ik volgende vragen heb.

1. Plasticfolie is niet verplicht en de ingezamelde hoeveelheid per inwoner is op het eerste gezicht ook laag.

Wat is de reden van de lage aantallen? Plant de minister deze stroom verplicht te maken?

2. Wat betreft de cijfers van de jaren 2015 tot en met 2018 over de verschillende fracties:

- a) IVM heeft telkens heel weinig pmd, Mirom Roeselare erg veel.

Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?

- b) Ondanks verplichte inzameling van glas zamelen Ibogem en Ivago geen glas in per inwoner (en het vakje is niet grijsgekleurd, dus het kan wel).

Hoe komt dat?

- c) Ivareem heeft telkens heel weinig grofvuil en IVOO heel veel.

Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?

- d) Antwerpen heeft telkens heel weinig bouw- en sloopafval en I.VL.A. heel veel.
Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?
- e) IVM heeft telkens heel weinig papier en karton.
Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?
- f) ILVA heeft telkens heel weinig gemengd tuinafval.
Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?
- g) I.VL.A, IOK Afval en Mirom Roeselare hebben telkens heel veel asbest.
Wat zijn hiervan de oorzaken? Wat kunnen intercommunales hier van elkaar leren?

ANTWOORD

op vraag nr. 326 van 31 januari 2020

van **FREYA PERDAENS**

1. De selectieve inzameling van plastic folies op het recyclagepark is niet verplicht. Het staat de gemeenten vrij om meer of frequenter afvalstromen in te zamelen dan de verplichte stromen zoals opgesomd in tabel 3 van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. Sommige gemeenten bieden een extra service aan, zoals gemeenten in landelijke gebieden die een inzamelmogelijkheid voor landbouwfolies aanbieden, of sommige frontrunners die de selectieve inzameling van huishoudelijke verpakkingen al hebben opgestart voordat de nieuwe blauwe zak voor de huishoudelijke verpakkingen was ingevoerd. Het verplichten van de selectieve inzameling van bijkomende afvalfracties door de overheid gebeurt pas na een grondige evaluatie op basis van ecologische en economische parameters. Zo is recent de nieuwe blauwe zak ingevoerd, de verplichte uitbreiding van de pmd-zak met andere plastic verpakkingen waaronder folies. Deze verplichte inzameling wordt gefaseerd geïmplementeerd in Vlaanderen, gekoppeld aan de verwerkingscapaciteit die daarvoor ter beschikking is. Naar alle waarschijnlijkheid zal deze P+MD-zak in het late voorjaar van 2021 over heel Vlaanderen uitgerold zijn. Omdat folies vanaf de volledige uitrol van de nieuwe blauwe zak voornamelijk via de huis-aan-huis ophaling ingezameld zullen worden, ben ik niet van plan de inzameling van plasticfolies via de recyclageparken te verplichten.
2.
 - a) PMD moet verplicht huis-aan-huis ingezameld worden. De cijfers van de jaren 2015-2018 geven echter enkel de hoeveelheden PMD aan die via de recyclageparken werden ingezameld. PMD-inzameling via recyclageparken is niet verplicht, maar sommige gemeenten bieden dit wel aan, als een service voor bijvoorbeeld inwoners van appartementen die niet lang hun pmd-zak kunnen bijhouden. Dit verklaart het verschil in hoeveelheden.
 - b) Enkel vlak glas is verplicht in te zamelen op het recyclagepark. Dit is een fractie die niet zoveel vrijkomt, maar eerder door installateurs van ramen/deuren zal meegenomen worden voor recyclage. Glazen verpakkingen (flessen) worden via de glasbollen (al dan niet ondergronds) of huis-aan-huis ingezameld.
 - c) Het afvalstoffenbeleid in Vlaanderen is gebaseerd op het principe 'de vervuiler betaalt' en op het 'diftar-systeem' (gedifferentieerde tarieven waarbij niet of moeilijk te recycleren afval de duurste fractie moet zijn). Het verschil in hoeveelheid grofvuil tussen Ivarem en IVOO is voornamelijk te wijten aan de gehanteerde tarieven op het recyclagepark. Ivarem legt hoge tarieven op voor de fractie grofvuil terwijl IVOO zeer lage tarieven vraagt voor grofvuil. Hoe goedkoper deze fractie, hoe minder de burger gestimuleerd wordt om te sorteren. De OVAM legt op basis van VLAREMA-regelgeving minimum- en maximumtarieven op voor de fracties grofvuil en restafval waar gemeenten/intercommunales zich aan moeten houden. Op enkele uitzonderingen na, handelen alle Vlaamse gemeenten conform deze tarieven. Zo wordt afvaltoerisme ontmoedigd.

Sinds 2018 heeft VVSG, als actie uit het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 'lerende netwerken' opgestart. Dit zijn netwerken van intercommunales en lokale besturen die via workshops onderling goede praktijken uitwisselen, en samen naar oplossingen zoeken.

Daarnaast worden de lokale besturen en/of intercommunales die in vergelijking met gelijkaardige gemeenten nog hoge restafvalcijfers hebben, ook door de OVAM gevisiteerd. Zij worden begeleid in het zoeken naar de oorzaken van die hoge cijfers en in het formuleren van oplossingen om het restafval te doen dalen.

- d) De recyclageparken van stad Antwerpen kampen met een tekort aan oppervlakte, waardoor er niet veel containers kunnen geplaatst worden. Antwerpen werkt daarom met een maximale toegelaten hoeveelheid per dag. Dit kan ervoor zorgen dat bij verbouwingen burgers vaker een beroep doen op de privaatrechtelijke sector.
- e) Papier en karton is een stroom die voornamelijk via de huis-aan-huisinzameling wordt ingezameld. Inzameling via het recyclagepark is enkel een buffer voor gezinnen die hun papier en karton niet kunnen opslaan.
- f) ILVA heeft goede gft-cijfers en zet tegelijkertijd sterk in op het thuiscomposteren, wat kan verklaren dat zij minder gemengd tuinafval via het recyclagepark inzamelen.
- g) Verhoogde aanvoer van asbestcement is vaak het resultaat van periodieke communicatie over de aanlevermogelijkheid van een gratis hoeveelheid asbestcement op het recyclagepark. In de betrokken periode organiseerde IOK Afvalbeheer een proefproject in samenwerking met de OVAM en gemeente Merksplas ter voorbereiding van het Actieplan Asbestafbouw. Dit proefproject voor de ophaling van asbestcement aan huis bij burgers en landbouwers was een succes en werd door de afvalintercommunale ook breed in de kijker geplaatst. De afvalintercommunale stelde vast dat deze projectcommunicatie als indirect effect leidde tot een verhoogde aanvoer van asbestcement op recyclageparken in de regio.